

heeten „kri-
st deze
zij vergeten
l. bij het in-
n-vertooning
omen. Zoodat
w i j k i n g
in de gelijke-
bijbelsch ge-
n a c h t z a-
erleidt. Niet
h mis-leidt.
r zich toe op
nterrein?
a en b.v. het
ort is oefen-
r de sofisten
den geest.
rein" zijn en
te beginnen
en christelijk
schikbaar zijn
an die malle
een regel laat
en b.v. dr H.
westie van de
n? Als het
er ook. Laat
langstellers-
ij heeft haar
an 't een, met
: zij rukt den
prikkelen en
middellijk re-
mmen wat r
Gods, aller-
is een zielig
er achter de
krijgsmusiek
veren"! Ver-
de verdeling
roverd. Door

K. S.

AAK IN DE MER, 1897.

ten strijd tel-
i het feit, dat
oor hoofd in
roost van den
aan, wanneer
mochten ver-
de vergeving
men het „in
deren in het
zijn bekende
wat, gaat de
oren; wordt,
ordt gebeden,
rmhartigheid,
zinloos.
hte een steun
it allerminst

Het verband
het volgende.
opsformulier.

Christus ge-
meenen, dat
meente) kin-
lgemeen mag
die bepaalde
orden, toe te
gedach-
uit dat
g n e e m t,
a de Londen-
co en Micron,
r doopheffers
verklaart, „of
aad van deze

het aan. Drs
Kuyper er-
„in Christus
g worden toe-
doop worden

„Er blijft dus
vraag te ver-
geheiligd uit
des Geestes,
Christus en
De geestelijke
raf, vormt er

en. De vastig-
aar in de be-

uiting voor-
heeft pogen
vaderen een
oorte leeren.

K. MEIMA.

BATAVIA HOORT DE STEM GODS NIET IN DE VIJF VRAGEN DIE DE SCHORSING HEBBEN INGELEID.

We hebben in ons „Kerknieuws" melding gemaakt van een missive, die van Nederland naar Indië gekomen leden onzer kerken hebben toegezonden aan den synodocratisch (niet zoozeer gebonden als wel) geknechten kerkeraad van Batavia. In die missive werd van dien kerkeraad gevraagd, zich vrij te maken van die beslissingen.

Een kind weet, dat Batavia zich er niets van aantrekt, dan alleen, dat het niet kras en duidelijk er tegen profeteeren wil. Geen wonder ook: Batavia is machteloos geworden, zooals ieder, die zich niet wil verzetten tegen de tyrannie van de ondeskundige leiding der professoren van de V.U. (annex die van voormalig „Kampen"). Bovendien is Batavia bezig zich te associeeren met menschen van allerlei gading; en dat is nu juist wat Bavinck wil, dezelfde Bavinck, die in Indië den kemel zwelgt, maar in Nederland geen mond opendoet, als men daar pour besoin de la cause de mug uitzift.

In deze verwarde situatie is begrijpelijk het antwoord, dat bovenbedoelde broeders hebben ontvangen. Hier volgt het:

Batavia, 29 Januari 1947.

Zeet geachte broeders en zusters,

In antwoord op Uw brief van 30-12-'46 hebben wij de eer U het volgende mede te deelen.

Het moge U duidelijk zijn, dat de Geref. Kerk van Batavia, haar leedwezen uitsprekend over het droevig conflict van de Geref. Kerken in Nederland, toch niet haar houding ten aanzien daarvan wil bepalen, zonder samenspreking met de zusterkerken in Indië, aangezien zij overtuigd is, dat deze belangrijke zaak de Indische Geref. Kerken in het gemeen aangaat.

Op de a.s. classisvergadering, die binnen eenige maanden zal worden gehouden, zal deze zaak dan ook een punt van bespreking uitmaken, na voorbereiding in de plaatselijke kerken.

Intusschen meent zij te Uwer voorlichting en met het oog op het belang der zaak reeds thans haar voorloopig standpunt bekend te moeten maken. Vooruitlopende op de beslissingen van de a.s. classisvergadering deelt zij U daarom mede, dat naar haar overtuiging de Geref. Kerken in Indië zich van een uitspraak ten aanzien van het kerkelijk conflict in Nederland hebben te onthouden.

Zij is na ernstig beraad en biddend overleg tot deze overtuiging gekomen, die mede op de volgende overwegingen is gebaseerd:

Het is haar de facto onmogelijk een juist inzicht te verkrijgen in het complex van oorzaken, die tot de jammerlijke scheuring geleid hebben, aangezien dit proces zich kerkelijk heeft voltrokken in de langdurige periode, waarin het contact tusschen Nederland en Indië was verbroken.

De indruk van verwardheid, die de berichten over den kerkelijken strijd in Nederland gedurende den oorlog op ons maakten, wordt bovendien nog versterkt door de veelszins onzuivere wijze, waarop deze broederstrijd o.l. thans nog wordt voortgezet en waartegen wij in grooten ernst en in den geest van waarachtige liefde meenen te moeten stelling nemen.

Daarbij komt, dat de vragen, waarover getwist wordt onder de Gereformeerden in Indië nagenoeg niet leven en o.l. van secundair belang zijn. Indien de Geref. Kerken in dit land zich dan ook in dit conflict zouden mengen en door een openlijke uitspraak deze vragen hier zouden binnenleiden, dan zou zij onder de eenvoudige geloovigen groote verwarring stichten, en tevens haar aandacht aftrekken van haar voornaamste roeping naar het Evangelie.

Het zou daarom naar onze meening onrechtvaardig en liefdeloos zijn, indien één of beide synoden van de in dit conflict betrokken kerken ons tot een partijkeuze zouden willen dwingen.

Insteede van partij te kiezen (hetgeen ons om de bovengenoemde redenen onmogelijk is) en de scheuring daarmee als een voldongen feit te aanvaarden, blijven wij gelooven in de werkelijkheid en eisch van eenheid van hen, die naar onze diepe overtuiging bij elkaar hooren.

Wij aghten het daarom een roeping van Godswege, dat de Geref. Kerken in Indië zich van een uitspraak over de geschillen onthouden en door ernstige pogingen tot vereeniging van alle belijders der Gereformeerde waarheid een krachtig getuigenis tot de gescheurde kerken in het moederland doen uitgaan.

Hierom wenscht de Geref. Kerk van Batavia gaarne alle degenen, die de 3 Formulieren van eenigheid als hun belijdenis aanvaarden in haar kerkelijke gemeenschap op te nemen.

Hieraan moge nog worden toegevoegd, dat haars inziens de zelfstandigheid der Indische Geref. Kerken, waarover thans besprekingen gaande zijn, in de toekomst deze eenheid zal bevorderen. Het is na vele andere belangrijke redenen mede om deze reden, dat de Kerk van Batavia met grooten ijver naar een spoedige verwezenlijking van deze zelfstandigheid streeft.

De Kerkeraad,

(w.g.) J. ORANJE, h.t. praeses.

(w.g.) J. D. THIJSS, h.t. scriba.

We behoeven hier niets aan toe te voegen.

Het stuk veroordeelt zichzelf.

Waren de synodocratische kerken nog een oogenblik ernstig, dan zouden ze de synode samenroepen, om de ondertekenaars van dit stuk, met heel den kerkeraad te schorsen en af te zetten. Ze doen immers honderd maal meer dan ondergeteekende, toen hij aan Kampen schreef en aan de kerkeraden kennis gaf van wat hij aan de synode had geschreven inzake de zes- tien uitspraken.

Maar de synodocratische chaos, dien Ridderbos-Nauta-Grosheide achter zich lieten, laat zich niet meer regeren: het is gedaan met de tyrannie: de bekeering blijft uit, en nu komt de anarchie. Het is nog nooit anders geweest, waar door tyrannen de bekeering geweigerd werd. Zoo laat men Batavia waarschijnlijk gaan; het valt den ongereformeerden in de armen, en doet op 't laatste moment nog een hulpbehoevend gebaar naar de eenigen, die hun kerk nog leven hadden kunnen inblazen, maar hier door de Dijken en Ridderbossen zijn weggewerkt in hun verblindings.

Dat het „de facto" onmogelijk is voor Batavia te beslissen, is natuurlijk dwaasheid. Men kan daar natuurlijk zeer wel nagaan, of de vijf vragen, die men ons gesteld heeft, waarop we vijfmaal „ja" hadden moeten zeggen (of tenminste een paar keer, zooals men ons destijds influisterde, om de heeren tot clementie te bewegen), en waarop we vijf keer „neen" hebben gezegd en vandaag nog zeggen, naar Gods Woord zijn, ja dan neen. Men weet ook zeer goed, dat men zelf op die vijf vragen geen vijfvoudig „ja" zou spreken. Maar inplaats van op die concrete en beslissende vijf vragen af te gaan, praat men een beetje over de „voorhistorie". Dat is even ongehoorzaam, als zich losmaken van den rijksdag van Worms, en zich wanhopig toonen over de geschiedenis van vóór de Reformatie.

En deze onmondige getuigen zouden ons spreken over de wijze van bestrijding? De niet-concreten zullen tot de parousie de concreten beschuldigen. Maar geloof zal steeds concreet spreken: de vlucht uit het concrete is teeken van ongelooft. De band met de synode-Ridderbos c.s. is doorge- sneden.

Maar die met onze kerken eveneens.

Laat onze menschen zelf zich organiseren in het kerkverband met ons.

K. S.

GEMAKKELIJKE THEOLOGIE.

Onder dit opschrift waarschuwt Dr Berkouwer in „Geref. Weekblad" tegen een theologie, die zonder al te veel studie tot „vaststaande" resultaten komt. Hij signaleert die in den kerkstrijd van thans, en noemt als voorbeeld het feit, dat enkele jaren geleden iemand ter synode zoo maar meende te kunnen spreken over het Maccovianische wedergeboortebegrip, alleen op grond van wat daarover geschreven was door De Vonk.

Verder lezen we: „Ik zou meerdere voorbeelden van zulke 'gemakkelijke theologie' kunnen noemen". Maar dan stapt hij van onzen kerkstrijd af, en vervolgt: „Een frappant voorbeeld acht ik ook gelegen in de artikelen, waarin Dr Nieuwpoort (in de Waagschaal) de kritiek van Barth op den kinderdoop aanvaardt en onderstreep".

We zijn het met Dr Berkouwer roerend eens. Vooral wanneer hij schrijft: „Ik acht deze methode verwerpelijk en vooral wanneer ze in een Kerkstrijd gebruikt wordt, verderfelijck. Men komt zoo wel 'gemakkelijk' tot resultaten op korten termijn, maar het licht wordt verduisterd, het licht van rustig en geduldig onderzoek."

Wijze woorden. Wie ze ergens in het buitenland leest, krijgt er allicht diepen eerbied voor. Maar ik kan het niet helpen: er gaat een steek door mij heen, wanneer ik ze ondertekend zie door dezen naam.

Heeft Dr Berkouwer niet een actief aandeel gehad in de verdediging van de leerbeslissingen van 1942? Draagt het Prae-advies niet ook zijn naam? En was het niet onder zijn praesidium, dat een synode den eisch van conformering aan de leerbesluiten vast- hield tot in een kerkcheuring toe?

O, die historie, waarover Dr Berkouwer zulke juiste opmerkingen maakt! Waarom gelden die vingervijzingen alleen voor vrijgemaakten en Barthianen? Waar- om eerst een serie leerbesluiten met behulp van een er door gejaagd Prae-advies gemaakt tot toetssteen der waarheid, om ze dan later weer (voor den vorm althans) te vervangen door een nieuwe formule? Waren die oude besluiten dan geen vrucht van rustig en geduldig onderzoek? Maar dan is het misdadig, die schuld niet openlijk te erkennen en goed te maken! Medicijnmeester, genees uzelf, moeten wij hier wel zeggen.

Wij beweren allerminst, dat bij ons de theologie

allemaal in kannen en kruiken is. Prof. Greijdanus bleek b.v. van De Vonk te verschillen inzake de opvatting van de wedergeboorte. Maar dat verhindert ons heelemaal niet in ons kerkelijk, broederlijk samen- leven, zooals ook vóór 1942.

We vinden het wel erg, dat men ons met geweld

heeft willen binden aan de 'gemakkelijke' theologie

van Dr Ridderbos Sr, ondersteund ook door Dr

Berkouwer. Die gemakkelijke theologie is volop te

vinden in..... hetzelfde nummer van „Geref. Week-

blad", waarin Dr Berkouwer zijn bovengenoemd arti-

kel schreef. Dr J. Ridderbos verdedigt daar weer uit-
voerig zijn theorie van het onderscheid tusschen hells-

aanbieding en hellsverzekering. Was het zonde, toen wij weigerden, ons aan die theorie te houden? Is het zonde, als wij weigeren, diezelfde theorie te aanvaar- den, zooals die nu weer verwerkt is in de nieuwe formule, de z.g. „eenvoudige uitspraak des geloofs"?

Het zijn maar enkele vragen. Doch ze zijn beslis- send voor de schuld van de kerkcheuring tot op dezen dag. En ze zijn vernietigend voor Dr Berkouwer, met zijn wijze waarschuwing tegen „gemakkelijke theologie".

Dit stukje zal wel weer hatelijk klinken in som- mige ooren. Welnu, dat risico is niet te vermijden. De klacht over de kerkbreuk mag niet anders dan concreet zijn.

L. DOEKES.

UIT DE BUITENLANDSCHE KERKEN

UIT AMERIKA, VI.

Een groot gemis voor ons gereformeerde volk in Amerika is het ontbreken van een eigen christelijke dagbladers.

Wie het nieuws wil bijhouden is verplicht de z.g. neutrale bladen in huls te halen. En die bladen vat- ten hun neutraliteit zoo op, dat ze zonder keur of keus alles geven wat sensatie wekt, interessant lijkt of naar de meening van de hoofdredactie graag door het publiek gelezen wordt.

Gedegen, objectieve en gefundeerde artikelen treft men hoogst zelden aan. Het is een journalistiek van het oppervlakkigste soort en het verdere nieuws is een doorgaande cronique scandaleuse van moorden, rechtbankzittingen, overvallen, inbraken, huwelijks- schandalen en zelfmoorden. Iederen dag wordt een vracht krantenpapier in huls gegooid waarvan onze Nederlandsche dagblad-uitgevers zouden watertanden. Wat niet gevuld wordt door de redactie, wordt ge- vuld door de adverteerders, die iederen dag pagina's vol reclame maken.

En de volksmassa slikt het alles zonder dat er eenige goede lectuur tegenover staat.

Nu is het wel zoo, dat in de gereformeerde kringen men tegenover den inhoud van die dagbladers sceptisch is ingesteld. Men leest de krant omdat er niets anders is en men toch op de hoogte wil blijven van de voornaamste feiten. Maar wanneer men navraag gaat doen omtrent het nationaal- en internationaal gebeuren, de politiek en 't sociale leven, komt men toch tot de ontdekking, dat men ondanks zichzelf den invloed van die pers heeft ondergaan.

Zoo b.v. inzake de Indische kwestie, die op dit oogenblik in Nederland urgent is. Ik heb hier, onder de gereformeerde menschen nog niemand ontmoet, die deze zaak van een principieel antirevolutionair stand- punt beziet of slechts bezien kan. Men slikt eenvoudig wat de amerikaansche pers heeft voorgekauwd: het moet nu eens uit zijn met alle koloniale verhoudingen, ieder volk moet vrij zijn, zijn eigen overheden te kie- zen en wanneer Ned. Indië los wil van Nederland dan moet Nederland daar zonder meer in bewilligen. Dat is wat men er van denkt. En dan gelooft men bovendien nog de sensationele leugens die de amerikaan- sche pers verspreid heeft over de slechte behande- ling die de Javanen hebben ondergaan onder het nederlandse bewind. De Amerikaan gelooft een- voudig, dat de bevolking van Ned. Indië door ons als slaven werd behandeld en mishandeld. Zelfs een kerkelijk blad schreef onlangs, dat het maar weer een oorzaak voor de ontkenning van een nieuwen oorlog zou zijn wanneer Nederland z'n koloniën behield.

Des te opmerkelijker is daarom een stukje, dat ik in een weekblad, dat in Amerika onder de Hollanders nogal gelezen wordt en nog steeds in de nederlandse taal wordt uitgegeven, ik bedoel in „De Volksvriend", voor eenige weken te lezen kreeg.

Daarin stond te lezen: „In Amerika is veelal critiek uitgeoefend op de nederlandse behandeling der be- volking van de Oostindies. Men neme echter in aan- merking, dat toen de blanken bezit van dit land (be- doeld wordt Amerika) namen, er alhier vier miljoen Indianen waren — nu maar 500.000 meer. Toen Nederland bezit van de Oostindies nam, waren er 4 miljoen Indiërs, nu zijn er 75 miljoen. Zulke feiten kunnen niet best weersproken worden...."

Het doet je hart goed hier het bloed nog te zien kruipen waar het niet meer gaan kan.

Inderdaad kan Amerika, wanneer het gaat over de slechte behandeling van de oorspronkelijke bewoners van een land, beter zwijgen dan spreken. De weinige Roodhuiden, die nog niet uitgestorven zijn, sterven nog van lieverlede weg aan de toring. Ik heb zoo'n Indianen reservatie bezocht in Nieuw-Mexico. Het land is daar totaal onvruchtbaar en de menschen hebben te leven in hutten, die half in den grond zijn uit- gegraven, met een paar goiten en wat verder de schrale jacht hen oplevert. En de geschiedenis van de ameri- kaansche pioniers is slechts één strijd met deze stak- kers, die van plaats tot plaats verdreven en uitge- roeid werden.

Wanneer men hier den menschen vertelt, hoe wij op Java gewerkt hebben en wat wij den Javanen ge- geven hebben aan opvoeding, hygiëne, zelfbestuur, handhaving van adatrecht, zending, medische hulp, scholen voor lager-, middelbaar- en hooger onderwijs,

kijkt men u een beetje achterdochtig aan. De Amerikaan heeft een slecht vermogen om zich in de positie van anderen te kunnen plaatsen. Voor historisch geworden verhoudingen heeft hij in 't geheel geen oog. Men moet de situatie concreet voor hem stellen om hem eenig begrip bij te brengen van de werkelijke gebeurtenissen.

Ik heb dat gedaan aan de hand van de volgende voorstelling: stel je voor, dat het den Japanners gelukt was tijdelijk Westelijk-Amerika te veroveren en daar de intellectuele Roodhuiden bereid hadden gevonden met hen samen te werken tegen het Amerikaanse gouvernement in Washington, hoe zouden jullie daarop gereageerd hebben wanneer je de Jappen weer den Stillen Oceaan had in gedreven? Zou je gezegd hebben: nu moeten die Roodhuiden West-Amerika maar behouden, volgens het „zelfbeschikkingsrecht”? Ik vermoed dat er niet veel Roodhuiden in leven gelaten zouden zijn!

Het is ontstellend hoe groot de onkunde omtrent Europeesche en Indische toestanden in Amerika is. Alles wordt gemeten met Amerikaanse verhoudingen en Amerikaanse begrippen. En ook de beste gereformeerde Amerikaan heeft geen oog voor de diepere beginselen, die in het Indische vraagstuk een woordje meespreken en waarvan Groen van Prinsterer ons de beteekenis heeft laten zien.

Wat moet er van Ned. Indië worden wanneer het werkelijk eens kroeg wat de Amerikaan het toedent? Ik denk aan het ontroerend smeekschift, dat de Hoofden van de Sasaks aan onze Regeering in Den Haag richtten en waarin zij de bescherming inriepen tegen het geweld van den Vorst van Lombok, die hen

langzaam uitmoordde, ofschoon zij de oorspronkelijke bezitters van het eiland Lombok geweest waren. Dit was in de negentiger jaren der vorige eeuw. Maar niet alleen om Lombok vochten de inlanders en moordden ze elkander uit. Het was op Atjeh evenzoo, eer het Nederlandsche gezag er orde en rust schiep. En nu een gedeelte van Indië nog onder leiding van wat intellectuele heethoofden staat, kerels die door de Jappen aan het roer gezet zijn, gaat het weer denzelfden weg op.

God heeft onder het Nederlandsch bestuur onzen Archipel rijk gezegend, er welvaart en beschaving gebracht, méér dan op eenig ander koloniaal gebied ter wereld ooit gebracht is. En tenslotte werd het er 'n zendingsveld, waar de Kerk tot openbaring kwam.

Groen van Prinsterer heeft ons geleerd, dat slechts hij antirevolutionair is, die wil letten op het „daar staat geschreven” en „daar is geschied”. In Amerika beseft men dat niet meer, bij gebrek aan principiële voorlichting. Inzake internationaal recht, democratie enz. denkt men even revolutionair als de rest.

En ik geloof dat de voornaamste schuld hier ligt bij de z.g. neutrale pers, die hoofden en harten vergiftigt.

Het wordt hoog tijd, dat de gereformeerde broeders in Amerika beginnen met een eigen weekblad, dat op breed terrein principiële voorlichting geeft en het indringend vergif van de Amerikaanse dagbladen, dat dag aan dag in elk gezin wordt binnen gebracht en ongemerkt geslikt wordt, onschadelijk maakt.

De gezamenlijke gereformeerden in Amerika zijn groot genoeg in aantal om een flink weekblad in stand te kunnen houden.

OPVOEDING EN ONDERWIS

„DE JEUGD IN WEST-EUROPA”, I.

Onder bovenstaanden titel verscheen van de hand van Thijs Booy in de Volksopvoedingsche Bibliotheek onder redactie van H. M. van Randwijk en N. Stufkens, een werkje, dat werd opgedragen aan de nagedachtenis van al die jongens en meisjes, die zijn gevallen als soldaten voor een nieuwen tijd.

Stufkens stelt den auteur aan de lezers voor als een jongeman van Gereformeerden huize, die in Leiden Indisch en Nederlandsch recht studeert, in den bezettingstijd illegaal werkte en daardoor veel in aanraking kwam met jongeren van andere levensovertuiging. Na de bevrijding nam hij deel aan de groote jeugdconferenties te Londen en elders, trok in den zomer van '46 door West-Europa en kreeg voeling met de jeugd in Duitschland, Frankrijk, Scandinavië, de Zuid-Europeesche landen en Zwitserland en denkt binnenkort een jongeren-samenkomst in Rusland bij te wonen.

Wie verre reizen doet, kan veel verhalen. Daarom lijkt het me niet ondienstig eens te luisteren naar wat deze jongeman heeft te vertellen.

Volgens den inleider is het de moeite waard met overgeevenheid en openheid, met innerlijke ontferming ook, naar zijn eerlijk, tegelijk idealistisch en

POPULAIR-WETEN - SCHAPPELIJKE SCHETSEN

OM HET HART DER REFORMATIE.

Het woord bevat alle beloften Gods, en het geloof neemt ze alle aan. De inhoud van het woord is Christus, de gansche Christus.....

Dr H. Bavinck.

We gaan in dit artikel nog even door met het bekijken van de schilderij van de leer omtrent doop, belofte, verbond enz., welke naar de overtuiging van Dr Smilde in de Gebonden Kerken „alhier” geleerd wordt.

De vorige week hebben we zijn uitbeelding van de synodale opvatting omtrent de verzegelde kracht van den doop en omtrent den grond van den doop bekeken, nu moeten we gaan zien naar de teekening van de leer zijner kerk omtrent het houden van de kinderkens der geloovigen voor wedergeboren en in Christus geheiligd.

Wanneer Dr Smilde dat gaat doen wijst hij er met nadruk op, dat zijn synodes er van spraken, dat de kinderen krachtens de belofte voor wedergeboren en in Christus geheiligd zijn te houden.

En dan vertelt hij ons precies wat die belofte naar de leer zijner kerken is.

We willen aandachtig luisteren.

Wanneer de Gereformeerde Kerken in synodocratische verband in dezen zin uit hun leeruitspraken over de belofte spreken, bedoelen ze daarmee niet — aldus Dr Smilde — een „aanbod” (met dit „aanbod” hebben onze gebonden broeders een klein beetje op! Als ze daarover spreken — tien tegen één, dat ze zeggen: het is maar een aanbod! Ik zou evenwel in mijn onnoozelheid willen zeggen, dat een „welmeenend”, een — om met de Dordtsche Vadersen te spreken — „serieus” aanbod van God zelf nog al zoo een en ander moet beteekenen! Als God werkelijk, serieus iets aanbiedt, geeft Hij het dan niet? Of meent God het toch weer niet echt, als Hij zijn gaven — en Zichzelf! — welmeenend aanbiedt? Maar ter zake: De belofte is volgens onze synodale broeders, sprekende door den mond van Dr Smilde, geen „aanbod” (pag. 263). Ze is ook niet „bloot-uitwendig” bedoeld (pag. 271). (Waar ter wereld wonen toch die idioten, welke Gods verbondsbelofte als een bloot-uitwendige belofte opvatten?) Neen, de belofte, krachtens welke men de kinderen der geloovigen voor „wedergeboren en in Christus geheiligd” houdt, heeft ook en vooral tot inhoud „HET WEDERGEBOREN ZIJN” van hen aan wie de belofte gegeven wordt (pag. 271).

Deze uitspraak zullen we goed in onze ooren knooien.

De belofte, de belofte des verbonds heeft volgens Dr Smilde tot inhoud het „wedergeboren zijn”.

Als dat zoo is, spreekt het natuurlijk vanzelf, dat alleen de kinderen die wedergeboren zijn of zeker wedergeboren zullen worden, die belofte van God ontvangen. De anderen krijgen zóó'n belofte niet. Ze wordt hun misschien wel „aangeboden”. Maar dat is slechts een „aanbod”. Hoe zouden kinderen, die nooit wedergeboren zullen worden een belofte ontvangen, welke hun „wedergeboren zijn” inhoudt? Dat is immers volstrekt onmogelijk!

Als we nu deze opvatting omtrent de belofte scherp gezien hebben, ontdekken we aanstonds een paar belangrijke consequenties.

Vooreerst immers moeten we nu bedenken, dat de doop de verzegeling is van deze belofte! Maar als dat weer zoo is, is die doop natuurlijk ook de verzegeling van „het wedergeboren zijn”. Want nog eens: dat „wedergeboren zijn” is inhoud van die belofte. Maar als dat inderdaad zoo is, ontvangen de vele kinderen, die niet wedergeboren zijn dezen doop niet. Ze ontvangen dan een „doop”, die het wezen van den doop, n.l. die belofte, welke „het wedergeboren zijn” inhoudt, mist! Wat is dat voor een „doop”, die het „wezen” van den echten doop mist?

Ook wanneer we dus op de synodale constructie omtrent de belofte letten, ontvangen zeer vele „gedoopte” kinderen den doop niet. Wat ze ontvingen is een „doop”, welke de kern, de ziel, het hart van den doop mist!

Daarbij komt nog iets.

Ook volgens onze synodale broeders is de belofte Gods de grond voor den doop. Maar dan natuurlijk die belofte-met-het-wedergeboren-zijn-als-inhoud. Wie daarom in het synodalistische gedachtenklimaat ademend en het synodalistische jargon sprekend de belofte de grond van den doop noemt, zegt daarmee ook, zegt daarmee volstrekt impliciet, dat „het wedergeboren zijn” grond van den doop is.

Maar hoe zit het dan weer met de kinderen, die niet wedergeboren zijn en het ook nimmer zullen worden? Wel — zoo moet het antwoord luiden — hun doop mist ook inderdaad den echten, waren grond! Maar — zoo rijdt dan het synodale gedachten-treintje over het synodale spoorje rustig verder — maar we beginnen nu met al de kinderen te zien, te behandelen, te beschouwen als, ze te houden vóór kinderen, welke deze belofte hebben, en dus als kinderen die wedergeboren zijn of zeker zullen worden. En zóó doopen we ze.

En nu roep ik nog even in herinnering wat we de vorige week vonden. We zagen toen, dat wanneer de synode zegt: we doopen op grond van het verbond — ze daarmee óók en tegelijk zegt: we doopen op grond van de wedergeboorte. Want het wedergeboren-zijn zit altijd en onvervreemdbaar in dat verbond in en komt er zonder eenige exceptie altijd met mee. Nu hoorden we, dat wanneer de synode zegt: we doopen op grond van de belofte — ze daarmee óók altijd tegelijk zegt: we doopen op grond van de wedergeboorte. Want het wedergeboren-zijn zit altijd en onlosmakelijk in die belofte in!

En als dan die synode nu van alle kinderen zegt: we doopen hen op grond van het verbond, de belofte en dus ook van de wedergeboorte; als ze dan voorts zegt dat die grond feitelijk en werkelijk alleen bij de uitverkoren kinderen aanwezig is; als ze dan vervolgens zegt dat we moeten beginnen met de kinderen te zien en te behandelen als opgenomen in dat verbond, als deelen in die belofte en dus als wedergeboren of zullende wedergeboren worden; en als ze dan ten slotte zegt dat we die kinderen zóó mogen en kunnen doopen — dan vraag ik rustig aan lederen onbevengden toehoorder van deze verkondiging der synodale wijsheid: is dit nu iets anders dan doopen onder de veronderstelling dat de belofte en het verbond, waarin het wedergeboren-zijn onlosmakelijk is opgenomen, den kinderen toekomt? En is dit iets anders dan doopen op grond van een onderstelde wedergeboorte? Want DE grond voor DEN doop — verbond, belofte, wedergeboorte — komt aan al die kinderen, hoofd voor hoofd, niet feitelijk en werkelijk, doch alleen in onderstelling toe. Wie door allerlei verzachtende uitdrukkingen en omsluisende termen heenboort, stoot altijd weer op deze taale, onuitroeibare, synodalistische leer.

We gaan nu weer een stationnetje verder op onzen moeizamen tocht door het doornige struikgewas van de synodale leer, zuchtend: „waarom worden in Christus' kerk zulke in den grond der zaak zeer duidelijke dingen zoo verschrikkelijk moeilijk en duister gezegd?”

Ja, we gaan verder. Dr Smilde gaat ons immers nu vertellen hoe zijn kerken het wedergeboren en in Christus geheiligd zijn verstaan als ze dat in verband brengen met de kinderen der geloovigen.

Er is weer, in wat hij zegt, geen woord Fransch.

Het woord „wedergeboren” moet, zoo zegt hij, in den meest strikten zin genomen worden. 't Woord wijst op een „innerlijk genadewerk” in de kinderen. En het moet beslist gelezen worden als een verleden deelwoord, dus als een woord, dat aanduidt dat het bedoelde „innerlijke genadewerk” reeds tot stand werd gebracht. Er waren en zijn steeds menschen in de kerk van Dr Smilde, welke dit woord met een korreltje zout en dus niet in den strikten zin van werkelijk en echt wedergeboren opvatten. Ze hanteerden en hanteeren het woord zonder daarbij aan een reeds in het hart volbrachte vernieuwing door den Geest te denken. Maar volgens Dr Smilde mag dit beslist niet. Uitdrukkelijk schrijft hij dat men de beteekenis van dat woord als aanduidend een reeds geschied en principieel voltooid werk Gods niet mag „verzwakken” (pag. 273).

Ook de uitdrukking „in Christus geheiligd” neemt Dr Smilde onder zijn kerkelijke loupes. Zijn kerken willen per sé, dat deze uitdrukking opgevat wordt als aanduiding van „inwendige zaligmakende genade”. Er moet bij gedacht worden aan „inwendige, zaligmakende heiliging”. En om alle misverstand te voorkomen, laat hij aan het eind van zijn betoog als conclusie cursief drukken, dat het in Christus geheiligd zijn een „reële, subjectieve heiliging”, „een wezenlijk deelhebben aan Christus' heiligende genade” is (pag. 276).

Zoals weer vanzelf spreekt heeft ook deze opvatting weer haar consequenties. In het doopsformulier wordt immers het in Christus geheiligd uitdrukkelijk genoemd als den grond voor den doop. De ouders moeten hun geloovig ja spreken op de vraag of zij niet bekennen, dat de kinderen in Christus geheiligd zijn en DAAROM als lidmaten zijner gemeente behooren gedoopt te wezen? Onmiskenbaar wordt zoo het in Christus geheiligd zijn den grond genoemd voor den doop, die zoo aanstonds zal worden toegediend. Wanneer men nu een slachtoffer van de synodalistische theologische constructies geworden is, moet men deze uitspraak aldus lezen: of gij niet bekent, dat de kinderen een reële, subjectieve heiliging bezitten en daarom behooren gedoopt te wezen? Ook bij deze opvatting van het in Christus geheiligd zijn komt dan de synodale aap weer uit de mouw springen! De subjectieve heiliging, het wezenlijke deelhebben aan Christus' heiligende genade is DE grond voor DEN doop. Deze grond is evenwel bij vele doopelingen niet „voorhanden” en zal ook nimmer in hen „voorhanden zijn”. We beginnen evenwel met aan te nemen, dat die grond bij alle kinderen werkelijk aanwezig is. Zoo doopen we dan al de kinderen der geloovigen. De doop wordt aldus bediend onder de veronderstelling van de aanwezigheid van die innerlijke heiliging, dus óók van de wedergeboorte. En: de leer van den doop welke geschiedt op grond van een onderstelde wedergeboorte staat weer levensgroot voor ons.

Welke omschrijving van den grond voor den doop men ook bij onze synodale broeders vindt — altijd is die grond óók of zelfs in de eerste plaats de wedergeboorte. En die moet altijd bij alle doopelingen, stuk